

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep (CWG) Milieucontaminanten

Datum : 14 maart 2022, online
Commissie en EURL : Aanwezig
Ned. Delegatie : Nikki Emmerik (VWS)
Georgina van den Berg (NVWA)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

**Regulier Overleg
Warenwet**

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

1. Concept Verordening maximum limieten voor anorganisch arseen in voedsel

De discussie over het stellen van nieuwe MLs voor anorganisch arseen in diverse levensmiddelen wordt voortgezet. De CIE benoemt tijdens de discussie, per productgroep, de input en daarbij behorende onderbouwing die zij vanuit de sector heeft ontvangen. Het commentaar wordt door de werkgroep zorgvuldig bekeken en in overweging genomen.

Consensus werd gevonden over de overgangstermijn die zou gaan gelden voor rijst. Een LS geeft aan geen voorstander te zijn van een ML voor rijstbloem, omdat dit met name als grondstof wordt gebruikt en niet als product op zich. Meerdere LS, waaronder Nederland, geven aan wel voorstander te zijn van het stellen van een ML voor anorganisch arseen in rijstbloem.

Er wordt verder gesproken over het stellen van een aparte ML voor mosselen. De CIE gaat nog kijken welke soorten mosselen daar precies aan zouden moeten voldoen.

De CIE geeft aan dat LS's die nog commentaar hebben op het huidige voorstel, deze nu nog kan worden ingediend en de CIE voornemens is het voorstel a.s. juni in de SCoPAFF in te brengen.

Dossierhouder

Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl

Ons kenmerk

Verslag CWG
Milieucontaminanten d.d. 14-3-2022

Secretariaat ROW

[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

2. Concept Aanbeveling monitoring van kwik in vis en weekdieren

De CIE presenteert de aanbeveling en heeft het commentaar dat zij van de LS heeft ontvangen verwerkt. Een LS vraagt opheldering omtrent (punt 2) op welke wetenschappelijke basis het consumptie advies zou moeten worden gegeven. De CIE geeft aan hier niet te veel in willen voorschrijven en dat LS's dat zelf kunnen beslissen. Het is immers een advies, hetgeen de verantwoordelijkheid is van de LS's zelf.

Een LS vraagt naar de *call for data* van EFSA en details hierover. De CIE laat weten dat LS worden aanbevolen om data te verzamelen voor verschillende vissoorten, maar dat het niet de intentie is dat EFSA een plan maakt voor welke vissoorten gemonitord moeten worden door welke LS. Dat is aan de LS om te beslissen.

Een LS geeft aan te hebben ondervonden dat het lastig is om consumptieadvies uit te brengen en het lange tijd nodig heeft voordat consumenten op de hoogte zijn. De LS heeft in 2014 een survey gedaan op nationaal niveau, waaruit na lange tijd bleek dat 92% van de respondenten inmiddels bekend was met het consumptie advies voor zwangere vrouwen en kinderen rondom vis. Aangezien zij momenteel al nationale adviezen hebben op gebied van vis, ziet deze LS weinig voordelen om deze in de toekomst nog te wijzigen na uitkomst van het EFSA-rapport, en vraagt de CIE wanneer EFSA het rapport zal afronden. De CIE antwoordt dat het niet de bedoeling is dat er voor elke vissoort een advies komt, maar eerder een algemeen advies en geeft aan dat het rapport naar verwachting eind 2025 opgeleverd zal worden.

De CIE informeert dat de interne procedures rondom dit item inmiddels gestart zullen worden, zodat de aanbeveling in juni op de agenda van de SCoPAFF komt.

EFSA vervolgt dit agendapunt met een presentatie over de campagne. EFSA heeft de opdracht gekregen om een wetenschappelijk rapport te schrijven over de frequentie van visconsumptie en de effectiviteit van consumptieadviezen voor vis. EFSA vraagt de LS's om input v.w.b. consumptieadviezen op nationaal niveau voor 1 oktober 2022 aan te leveren. De uiteindelijke campagne zal lopen tussen april en september 2023.

De CIE informeert de LS's over een Excel-file die online staat, welke EFSA zal helpen met de survey, en vraagt de LS's om voor 1 april daarop te reageren. In de survey zal gekeken worden naar verschillende doelgroepen, waaronder zwangere vrouwen, jongeren, volwassenen en speciale groepen.

3. Zwarte metalen en jodium in zeewier

De Cie heeft EFSA om een blootstellingsschatting gevraagd voor arseen (totaal en anorganisch), cadmium, lood, kwik en jodium in zeewier en halophyten (zoutminnende planten) gevraagd. Deze wordt eind dit jaar verwacht. Ten behoeve hiervan zal er een overzicht worden opgesteld van de monitoringsgegevens van deze metalen en jodium in levensmiddelen, additieven en diervoeders.

Twee LS geven aan dat er in hun optiek meer accurate data moet worden verzameld aan de hand van een gedetailleerd blootstellingsonderzoek, en meer gegevens over consumptie van zeewier. De Cie benoemt dat EFSA normaliter ook data verzamelt over consumptie wanneer dat nodig is voor een risicobeoordeling. Echter wilt men voor nu geen vertraging oplopen in de voortgang van het opstellen van de wetenschappelijke opinie, maar zal er vanzelfsprekend aanvullende informatie worden opgehaald wanneer in een later stadium zou blijken dat de verzamelde informatie niet toereikend is. De Cie benoemt dat we tenslotte willen kunnen inschatten wat de impact van zware metalen en jodium op de consument is, wanneer zij zeewier consumeert.

Een LS merkt op, evenals Nederland eerder al heeft aangegeven, dat rekening moet worden gehouden met de bereiding van het zeewier, omdat zware metalen dan verloren kunnen gaan. Bijvoorbeeld in geval van wassen of koken van zeewier. De Cie geeft aan dat de EFSA dit apart zal behandelen, maar merkt op dat wanneer zeewier op de markt wordt gebracht, men niet weet wat consumenten er mee gaan doen en hoe de precieze bereiding van het zeewier zal zijn.

4. Minerale oliën in levensmiddelen

Dit onderwerp kwam ook aan bod in de afgelopen SCoPAFF (28 februari). Wanneer er MOAH in een product wordt gevonden, wordt er momenteel vaak op *case-by-case* basis gekeken. Hierom is een geharmoniseerde Europese aanpak op dit vlak gewenst. Ook werd in het SCoPAFF genoemd dat het gebruik van E905 (*microcrystalline wax*) als voedselcontactmateriaal, een bron kan zijn voor het aantreffen van MOAH in levensmiddelen.

Als E905 inderdaad een bron van MOAH-contaminatie blijkt te zijn, moet hier meer onderzoek naar worden gedaan.

Verder wordt voor een geharmoniseerde aanpak binnen de hele EU als concept voorgesteld om levensmiddelen met een MOAH-concentratie die hoger is dan de gestelde LOQ (zoals die zijn vastgelegd in de JRC guidance), van de markt te halen. In tabel II van de JRC guidance staan deze maximum LOQs genoemd voor elke C-fractie MOSH en MOAH:

- 0.5 mg/kg for dry foods (<4% fat/oil)
- 1 mg/kg for foods with a high fat/oil content (>4% fat/oil)
- 2 mg/kg for fats/oils

Een LS vindt dat het niet gepast is om E905 in de statement te benoemen, omdat er nog veel onduidelijk is over het gebruik van de was versus het gebruik van het additief. De CIE is het hier mee eens en past E905 aan in *microcrystalline wax*. Op die manier wordt de nadruk op de stof gelegd en niet op het additief.

Naar aanleiding van een opmerking uit een LS voegt de CIE een extra voetnoot toe over de specifieke C-fracties, zoals ook is opgenomen in de vorige verklaring over MOAH in zuigelingen- en opvolgzuigelingenvoeding. Omdat er nog veel onduidelijk

is over de 3-7PAC ringen en de 1-2PAC ringen, wordt er verwezen naar MOAH-concentraties.

Een LS vindt het belangrijk om te benadrukken dat FBOs verantwoordelijk zijn voor de voedselveiligheid van levensmiddelen die zij produceren/verkopen. De CIE beaamt dat en zal kijken of het nodig en mogelijk is een paragraaf hierover toe te voegen in de verklaring.

Een LS benadrukt graag in de verklaring te willen opnemen dat FBOs onderzoek moeten doen naar de oorzaak van MOAH-contaminatie, in het kader van Verordening 178/2002. Een andere LS ziet naast het benoemen van additieven graag een referentie naar artikel 3 van Verordening 1935/2004 in plaats van artikel 14 uit Verordening 178/2002.

Een LS vraagt zich af of de tijdelijke actielimiet van 1 mg/kg MOAH per C-fractie voor zuigelingen- en opvolgzuigelingenvoeding welke is vermeld in een vorige verklaring, zou moeten blijven gelden. De CIE bevestigt dit. De LS kunnen tot 21 maart input sturen op het conceptvoorstel van de nieuwe geharmoniseerde aanpak omtrent het aantreffen van minerale oliën in levensmiddelen.

Wanneer de nieuwe risicobeoordeling van EFSA beschikbaar is, kan men gaan kijken naar het vaststellen van MLs voor MOAH in levensmiddelen.

5. Nikkel in levensmiddelen

De CIE heeft op basis van data uit de EFSA-database een voorstel gedaan voor concept MLs omtrent nikkel in diverse levensmiddelen. Het voorstel wordt langs gelopen. Over sommige levensmiddelen blijkt nog weinig data beschikbaar te zijn in de EFSA-database. Dit is het geval voor o.a. cacaobonen, koffie en thee. Daarnaast is er een voorstel voor de nieuwe aanbeveling voor monitoring opgesteld, welke werd besproken.

6. 3-MCPD-esters en glycidyl esters in levensmiddelen

De *targeted stakeholder consultation* en stakeholderforum zijn geweest. Er waren veel presentaties.

De CIE noemt dat de meeste GE en MCPDE die aanwezig zijn in het eindproduct, gerelateerd zijn aan plantaardige oliën in het product, maar benadrukt dat er mogelijk ook andere wegen zijn die bijdragen aan de hoeveelheid GE en 3MCPDE in levensmiddelen. De stoffen zouden mogelijk ook door toevoeging van bepaalde ingrediënten in het product terecht kunnen komen of tijdens het productieproces worden gevormd. Zo waren sommige stakeholders van mening dat ook andere factoren dan plantaardige olie bijdragen aan de aanwezigheid van de stoffen in levensmiddelen, andere stakeholders waren van mening dat die verwaarloosbaar zijn, en met name plantaardige oliën de bron van contaminatie zijn. Vrijwel alle stakeholders zijn geen voorstander van het stellen van MLs voor samengestelde producten. Zij zien liever ML voor grondstoffen, welke al is vastgelegd voor plantaardige oliën, of passen liever artikel 2 toe. Onder de LS's bestaat nog geen uniforme opinie over op welke manier MLs zouden moeten worden vastgesteld. Sommige LS's zijn liever selectief in het stellen van MLs, in plaats van voor alle productcategorieën.

Om een beter beeld te krijgen van de wensen van LS, stelt de CIE voor om ook hier gebruik te maken van een questionnaire, waarin de LS gevraagd zullen worden voor welke categorieën zij van mening zijn dat een ML zou moeten worden vastgesteld. De CIE laat weten dat LS 4 weken de tijd krijgen om op de questionnaire te reageren. Verder geeft de CIE aan dat de data van 2020 nog niet is meegenomen bij het opstellen van de huidige voorstellen, en zij deze eventueel kan toevoegen.

Een LS benoemt dat we ervoor moeten waken dat we geen dubbele regels maken. De CIE geeft aan dat het inderdaad lastig is en legt uit dat wanneer er MLs voor de grondstof worden vastgesteld, men de aanwezigheid van de stoffen indirect ook voor samengestelde producten reguleert, maar daar niet alles mee wordt ondervangen, omdat we ook producten (bijvoorbeeld veel biscuits) importeren die dan niet aan de EU eisen voor grondstoffen moeten voldoen. Een LS is het hierover eens met de CIE, en geeft aan dat we mogelijk nog meer informatie moeten verzamelen. Zij hebben zelf ondervonden dat een product was bereid in plantaardige olie die aan de ML

voldeed, maar er na bereiding van het product toch hoge concentraties GE in werden aangetroffen. De LS gaf aan dat het in dat geval lastig is artikel 2 toe te passen. Een andere LS stelt voor om sommige productcategorieën verder op te splitsen, bv. *high fat mayonnaise* en *low fat mayonnaise*. De CIE vindt dit een goed punt om mee te nemen. Nederland heeft dit punt eerder ook al eens aangedragen en is hier voorstander van.

7. Acrylamide in voedingsmiddelen

Tijdens het stakeholderforum waren er veel uiteenlopende visies, misschien wel meer dan bij de onderwerpen 3-MCPD en glycidylesters. Anders dan bij deze onderwerpen, kwamen er sterke geluiden vanuit de consumentenorganisaties over het stellen van MLs.

Net zoals bij 3-MCPD en glycidylesters, zal er ook voor acrylamide een questionnaire onder de LS worden uitgezet. Deze is in te vullen door de LS's, daarna zal worden besproken en besloten hoe verder.

De Eisenbrandhower publicatie staat op de agenda van de EFSA-werkgroep van deze week. Naar verwachting zal deze nog voor de volgende werkgroep worden gepubliceerd, maar waarschijnlijk eind maart.

8. Any Other Business

Contaminants control plans

De CIE presenteert de Excelsheet die ingevuld dient te worden door de LS's. Er zijn twee sheets, één voor producten van niet-dierlijke oorsprong en één voor producten van dierlijke oorsprong. Een LS vraagt of het verplicht is deze Excelsheets in te vullen. De CIE antwoordt dat het niet verplicht is, maar wel zeer gewaardeerd. De CIE laat tevens weten naar FAQs te gaan kijken voor het gebruik van de sheets. Hiervoor zou de CIE graag input krijgen van de LS's over wat er momenteel nog niet duidelijk is.

Na een opmerking van een LS over *halogenated POPs* wordt dit door de CIE in de Excel sheets opgenomen.

Tot 15 april kunnen LS hun opmerkingen bij de CIE aanleveren, daarna zal het op de agenda staan van de SCoPAFF later in april.

Survey controls of contaminants

De CIE laat weten input te hebben ontvangen door de meeste LS's op de survey die is rondgestuurd over contaminanten. De input wordt momenteel verwerkt, in combinatie met de analyseresultaten. Een aantal LS's hebben nog niet gereageerd, daar wacht de CIE nog op. In de volgende SCoPAFF zullen de uitkomsten worden besproken en zal het rapport naar verwachting in de tweede helft van dit jaar verschijnen. Tot slot informeert de CIE dat sommige LS's zullen worden benaderd om uitleg te geven over hun input in de survey.

Codex Commission Contaminants in Food (CCCF)

Een LS vraagt om informatie over de CCCF, onder andere over de elektronische werkgroepen, *circular letters* en het zetten van PFAS op de prioriteitenlijst voor JECFA.

De CIE laat weten dat zij niet van plan is om PFAS op de JECFA-prioriteitenlijst te zetten, omdat er momenteel al gewerkt wordt aan MLs. Het is echter wel aannemelijk dat andere landen het op de lijst willen hebben.

Wat betreft de *circular letters* zegt de CIE dat er één is geweest over de opmerkingen op de aanpak om *table foods* contaminanten te herzien en ook de toekomstige onderwerpen. Er zijn geen opmerkingen geweest op deze brief, waardoor deze aan de Codex is gestuurd.

Een andere brief die LS ontvangen gaat over het herzien van de Codex Standards en de tekst hierbij.

Volgende week zal de *discussion document* over pyrrolizine alkaloiden worden geüpload voor commentaar. Over tropaan alkaloiden was vorig jaar een discussie, maar er is momenteel nog geen opvolger voor dit onderwerp. Daar zal dit jaar naar gekeken worden. JECFA zal naar verwachting in juni het werk over ergot alkaloiden en TH-HT2 toxines afronden.

De Codex vindt plaats in de week van 9 mei en de aanname van het rapport zal op 24 mei zijn. In de week van 2 - 6 mei zullen de voorbereidende overleggen plaatsvinden.

Den Haag, april 2022